МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра іспанської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
_____ Майя НІКОЛАЄВА
«01» вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Переклад ділового, художнього, публіцистичного мовлення

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська

Освітньо-професійна програма: Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська

2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Переклад ділового, художнього, публіцистичного мовлення». – Одеса: ОНУ, 2023. – 15 с.

Розробники:
Колбаєнкова Т.Б., ст. викладачка кафедри іспанської філології
Ніцевич А.О., доцент кафедри іспанської філології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри іспанської філології
Протокол № 1 від "28" 08 2023 р.
Завідувач кафедри _____ Людмила ГРИНЬКО

Погоджено із гарантом ОПП "Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська" _____ Олена ГРИГОРОВИЧ

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології
Протокол № 1 від "29" 08 20___ р.
Голова НМК _____ Олена ГРИГОРОВИЧ

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри іспанської філології
Протокол № ___ від "____" _____20__ р.
Завідувач кафедри _____

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри іспанської філології
Протокол № ___ від "____" _____20__ р.
Завідувач кафедри _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		Очна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 3 змістових модулів – 2 годин – 90	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія Спеціалізація: 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)	Обов'язкова
		***Рік підготовки**:*
		4-й
		Семестр
		8-й
		Лекції
		8 год.
		Практичні, семінарські
		28 год.
		Лабораторні
		–
		Самостійна робота
		54 год.
		Форма підсумкового контролю: *іспит*

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни полягає в тому, щоб сформувати у студентів навички адекватного перекладу текстів (письмових та усних) художнього, газетно-публіцистичного та офіційно-ділового стилю.

Завдання викладання дисципліни полягає у тому , щоб:

- сформувати у студентів навички перекладацького аналізу тексту;
- виробити вміння ідентифікувати актуальні значення мовних одиниць;
- виробити навички застосування лексико-граматичних трансформацій мовних одиниць у процесі перекладу з іспанської мови на українську і навпаки.
- навчити студентів розрізняти і використовувати різні види трансформацій, що застосовуються при перекладі прозових і поетичних творів (текстів);
- розвити навички усного та письмового перекладу ділового мовлення;
- збагатити словниковий запас бізнес-термінологією;
- вдосконалити комунікативні уміння і навички володіння іспанською мовою в ситуаціях ділового спілкування;
- навчити здобувачів складати різні типи ділових документів і вести ділову кореспонденцію.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей:**

а) інтегральної: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладознавства) та методики навчання іноземних мов та зарубіжної літератури у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної й педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

б) загальних (ЗК):

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК09. Здатність спілкуватися іноземним
и мовами.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій для вирішення завдань у практичних ситуаціях.
в) спеціальних (СК):
СК02. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
СК03. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії іспанської мови.
СК04. Здатність аналізувати соціальні різновиди іспанської та англійської мов, описувати соціолінгвальну ситуацію.
СК06. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати іспанську та англійську мови в усній та письмовій формі у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
СК09. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів іспанською та англійською мовами.
СК 11. Здатність до надання консультацій з дотриманням норм літературної мови та культури мовлення.
СК 12. Здатність до організації ділової комунікації іспанською, англійською та українською мовами.
Програмні результати навчання (ПР):
ПР 10. Знати норми літературної української,іспанської та англійської мов та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
ПР 14. Використовувати іспанську та англійську мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- види і типи перекладу та їх використання для правильного (адекватного) відтворення значень комунікативних одиниць мовою перекладу (МП);
- специфіку перекладу окремих розрядів лексики та сполучуваність слів у процесі перекладу;
- терміносистеми економічної лексики, суспільно-політичної лексики тощо;

- особливості перекладу по різним галузям ділового спілкування.

вміти:

- розрізняти жанрово-стилістичні особливості (ознаки) різних типів тексту;
- розрізняти і використовувати різні види трансформацій, що застосовуються при перекладі прозових і поетичних творів (текстів);
- перекладати письмово та усно будь-які матеріали сфери ділового спілкування на рівні складності В2-В2+.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Переклад публіцистичних та художніх текстів

Тема 1. Адекватний переклад і буквалізм. Відтворення єдності змісту і форми оригіналу. Етимологічний буквалізм. Помилкові друзі перекладача. Неможливість ототожнювати зміст оригіналу та переклад.

Тема 2. Спеціальні прийоми досягнення адекватності. Формальна еквівалентність. Динамічна еквівалентність. Прийоми диференціації, конкретизації та генералізації. Перекладацькі трансформації.

Тема 3. Розкриття значення та вибір слова. Відсутність лексичної відповідності. Неповна відповідність. Багатозначність слова.

Тема 4. Лексичні структури в перекладі. Лексичні, граматичні та стилістичні проблеми перекладу.

Тема 5. Переклад інтернаціональної лексики.

Тема 6. Передача власних імен у перекладі. Передача антропонімів, топонімів. Передача назв інституцій, газет, журналів, торгових марок.

Тема 7. Способи відтворення реалій суспільно-політичного життя. Способи відтворення реалій природи, ономастичні та асоціативні реалії.

Тема 8. Передача фразеологічних одиниць (ідіомів, приказок, прислів'їв, фразеологічних сполучень).

Тема 9. Особливості перекладу при передачі іменників, прикметників, присвійних займенників. Переклад часових форм дієслова та модальних дієслів.

Змістовий модуль 2. Переклад ділового мовлення

Тема 1. Загальне поняття про переклад ділового мовлення. Особисті документи, резюме. Основні ознаки ділового мовлення, особливості обігу документів, різновиди ділових паперів, особистих документів. Норми та узус перекладу ділових паперів, транслітерація особистих назв, імен, номенклатур тощо.

Тема 2. Письмовий переклад у сфері туризму. Особливості перекладу документації сфери туризму: рекламні оголошення, оферти, описи туристичних програм та закладів. Граматичні та прагматичні особливості туристичної реклами та її перекладу.

Тема 3. Письмовий переклад у банківській та фінансових сферах. Фахова мова банку та фінансів. Особливості перекладу та орфографія цифр, дат, розрахунків. Особливості реклами банківського продукту, відмінності української та іспаномовної фінансових систем.

Тема 4. Письмовий переклад ділового листування. Основні розбіжності особистого та ділового листування, офіційного та дружнього ділового листування. Переклад адрес, розташувань, номенклатур тощо. Розбіжності у форматі листів, звертань, форм ввічливості тощо.

Тема 5. Письмовий переклад комерційних контрактів та юридичних договорів. Проблеми еквівалентного та адекватного перекладу в юридичному перекладі. Значення похибки та помилки в юридичному документі, правові наслідки. Формати, кліше, термінологія.

Тема 6. Засоби машинного перекладу, основні проблеми та їх вирішення. Сучасні засоби перекладу: MT, CAT. Значення редагування та постредагування у сучасному перекладі. Формування навичок часткового та повного редагування. Створення баз даних, пошуки відповідностей.

Тема 7. Особливості усного перекладу ділового мовлення. Засоби формування навичок усного перекладу. Поняття про засоби формування стійких навичок усного перекладу, сучасні технології он-лайн роботи синхронного перекладача.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	Очна форма навчання			
	Усього	У тому числі		
		л	п/с	ср
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. Переклад публіцистичних та художніх текстів				
Тема 1. Адекватний переклад і буквалізм.	2	2		
Тема 2. Спеціальні прийоми досягнення адекватності.	2	2		
Тема 3. Розкриття значення та вибір слова	2	2		
Тема 4. Лексичні структури в перекладі	2	2		
Тема 5. Переклад інтернаціональної лексики	6		2	4
Тема 6. Передача власних імен в перекладі	7		2	5
Тема 7. Способи відтворення реалій суспільно-політичного життя	7		2	5
Тема 8. Передача фразеологічних одиниць (ідіомів, приказок, прислів'їв, фразеологічних сполучень	7		2	5
Тема 9. Особливості перекладу при передачі іменників, прикметників, присвійних займенників Переклад часових форм дієслова та модальних дієслів	7		2	5
Разом за змістовим модулем 1	**42**	**8**	**10**	
Змістовий модуль 2. Переклад ділового мовлення				
Тема 1. Загальне поняття про переклад ділового мовлення. Особисті документи, резюме.	6		2	4
Тема 2. Письмовий переклад у сфері туризму.	6		2	4
Тема 3. Письмовий переклад у банківській та фінансових сферах.	10		4	6
Тема 4. Письмовий переклад ділового листування.	6		2	4
Тема 5. Письмовий переклад комерційних контрактів та юридичних договорів.	10		4	6
Тема 6. Засоби машинного перекладу, основні проблеми та їх вирішення.	5		2	3
Тема 7. Особливості усного перекладу ділового мовлення. Засоби формування навичок усного	5		2	3

перекладу.				
Разом за змістовим модулем 2	**48**		**18**	**30**
Усього годин	**90**	**8**	**28**	**54**

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Переклад публіцистичних та художніх текстів		
1	**Тема 5.** Переклад інтернаціональної лексики.	2
2	**Тема 6.** Передача власних імен в перекладі.	2
3	**Тема 7.** Способи відтворення реалій.	2
4	**Тема 8.** Передача фразеологічних одиниць (ідіомів, приказок, прислів'їв, фразеологічних сполучень.	2
5	**Тема 9.** Особливості перекладу іменників, прикметників, присвійних займенників. Переклад часових форм дієслова та модальних дієслів.	2
	Разом за змістовим модулем 1	**10**
Змістовий модуль 2. Переклад ділового мовлення		
1	**Тема 1.** Загальне поняття про переклад ділового мовлення. Особисті документи, резюме.	2
2	**Тема 2.** Письмовий переклад у сфері туризму.	2
3	**Тема 3.** Письмовий переклад у банківській та фінансових сферах.	4
4	**Тема 4.** Письмовий переклад ділового листування.	2
5	**Тема 5.** Письмовий переклад комерційних контрактів та юридичних договорів.	4
6	**Тема 6.** Засоби машинного перекладу, основні проблеми та їх вирішення.	2
7	**Тема 7.** Особливості усного перекладу ділового мовлення. Засоби формування навичок усного перекладу.	2
	Разом за змістовим модулем 2	**18**
	Усього	**28**

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/види завдань	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Переклад публіцистичних та художніх текстів		
1	**Тема 5.** Переклад інтернаціональної лексики.	4
2	**Тема 6.** Передача власних імен в перекладі.	5
3	**Тема 7.** Способи відтворення реалій.	5
4	**Тема 8.** Передача фразеологічних одиниць (ідіомів, приказок, прислів'їв, фразеологічних сполучень.	5
5	**Тема 9.** Особливості перекладу іменників, прикметників, присвійних займенників. Переклад часових форм дієслова та модальних дієслів.	5
	Разом за змістовим модулем 1	24
Змістовий модуль 2 . Переклад ділового мовлення		
1	**Тема 1.** Складання резюме.	2
2	**Тема 1.** Переклад особистого документа.	2
3	**Тема 2.** Переклад туристичної пропозиції.	4
4	**Тема 3.** Виконання завдання з розуміння тексту за темою «Банківська сфера».	2
5	**Тема 3.** Переклад пропозиції банківських послуг	4
6	**Тема 4.** Переклад ділового листа.	4
7	**Тема 5.** Переклад комерційного або юридичного контракту	6
8	**Тема 6.** Переклад довільного тексту за допомогою машинного перекладача	3
9	**Тема 7.** Виконання вправ з усного перекладу	3
	Разом за змістовим модулем 2	**30**
	Усього	**54**

9. Методи навчання

Лекції - із застосування наочних елементів, дискусій, диспутів;

Практичні заняття: наочні елементи; виконання вправ, завдань по перекладу; аналіз та вивченню структур, основних характеристик та складнощів кожного виду тексту який перекладається задля формування

навичок, які студенти мають застосовувати під час самостійної роботи; робота в групах; індивідуальна робота; мозковий штурм.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Види контролю: поточний, тематичний, підсумковий, самоконтроль. Засоби контролю: контроль виконання самостійних завдань, тестів, письмових перекладів тощо. Наприкінці курсу студенти виконують комплексну роботу з кожного змістового модуля. За кожний змістовий модуль студент отримує окрему оцінку, яка складає 50% від загальної оцінки за курс.

Письмові переклади оцінюються за наступними критеріями:

Кількість балів **ECTS** Категорії оцінювання	100 — 90 (5)	90 — 85 (4)	85 — 75 (3)	75 — 60 (2)	≤ 60 (1)
Письмовий переклад	Робота має лише незначні стилістичні або граматичні помилки, які не впливають ані на зміст, ані на його стилістичну привабливість.	В роботі є стилістичні, орфографічні помилки, які не впливають на зміст, але погіршують стилістичну відповідність оригіналу	Кількість граматичних помилок перебільшує 15, серед яких хибні дієслівні форми, порушення узгодження часів, зміст перекладу виявляється спотвореним	Кількість помилок спотворює зміст, структура речень, дієслівні форми призводять до того, що висловлювання є цілком незрозумілими	Робота має надвелику кількість помилок, які докорінно змінюють смисл висловлювань, або тягнуть правові або комерційні наслідки.

11. Питання для підсумкового контролю

Письмова екзаменаційна робота має висвітлити такі питання:

1. Засоби перекладу часових форм іспанської мови.
1.1. Невідповідність часових форм в іспанській та українській.
1.2. Складнощі перекладу модальних форм.
1.3. Складні часові форми при перекладі.
2. Перифрастичні конструкції в іспанській мові та переклад.
2.1. Переклад аспектуальних перифраз.

2.2. Переклад модальних перифраз.
2.3. Переклад перифраз початку-кінця дії.
2.4. Інфінітивні перифрази.
2.5. Герундіальні перифрази.
3. Досягнення адекватності на рівні емфатичних конструкцій
3.1. Переклад емфатичних конструкції різного типу.
3.2 Переклад емфази на рівні синтаксису.
4. Деякі засоби перекладу артиклю з іспанської мови українською.
5. Деякі проблеми перекладу лексики.
5.1. Переклад інтернаціональної лексики.
5.2. Переклад реалій.
5.3. Переклад власних назв, топонімів.
5.4. Переклад синонімів та антонімів.
5.6. Переклад сталих лексичних одиниць.
5.7. Переклад особистих займенників, прийменників.
6. Розв'язання лексико-граматичного тесту з ділового стилю.
6.1. Переклад сталих конструкцій, штампів та канцеляриту.
6.2. Дієслівне керування конструкцій ділового мовлення.
6.3. Переклад фразеологізмів, реалій, висловлювань.
6.4. Переклад специфічної лексики, термінів.
6.5. Перекладацькі трансформації в стилі ділового мовлення.
7. Виконання перекладу на іспанську та з іспанської мови
7.1. Переклад із урахуванням особливостей певної фахової мови.
7.2. Переклад специфічної лексики, власних назв, скорочень.
7.3. Переклад із урахуванням глибинних конструкцій тексту.
7.4. Переклад із урахуванням певних цілей та завдань.
7.5. Переклад із урахуванням функціонального стилю мовлення.
8. Редагування фрагменту тексту, що було перекладено у машинний спосіб.
8.1. Часткове редагування.
8.2. Повне редагування.
8.3. Вміння знайти речення із помилками.
9. Лексико-синтаксична конверсія.

Письмова екзаменаційна робота складається з таких завдань.

1. Розв’язати лексико-граматичний тест ділового спрямування.

2. Зробити переклад іспанською.

3. Зробити переклад українською.

4. Виконати завдання з пост-редагування.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

За виконання кожного письмового завдання по темах студент отримує оцінку від 0 до 5 балів, які за підсумком дають загальну оцінку за відповідний змістовий модуль. Письмова підсумкова екзаменаційна робота оцінюється в 40 балів. Загальна оцінка за курс є сумою оцінок за змістові модулі та письмового іспиту.

Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						Письмова екзаменаційна робота	Загалом
Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	Т11	Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
30						30						40	30+30+30 =100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	**A**	відмінно	зараховано
85-89	**B**	добре	
75-84	**C**		
70-74	**D**	задовільно	
60-69	**E**		
35-59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	**F**	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Переклад ділового, художнього, публіцистичного мовлення». Одеса : ОНУ, 2023. 15 с.
2. Силабус навчальної дисципліни «Переклад ділового, художнього, публіцистичного мовлення».
3. Комп'ютерні презентації, завдання з перекладу, аудіо та відео матеріали; https://drive.google.com/drive/folders/1rpEvu9BU5ZIlbwHZ16aoubjmhe5f5KCb?usp=sharing
4. Nicevich A. A. Traducción del español al ruso y ucraniano (teoría y práctica).- Odesa, Feniks, 2006, 122 c.
5. Nicevich A. A., Kolbayenkova T.B. Prácticas de traducción del español al ruso y ucraniano. Odesa, 2015, 173 c.

14. Рекомендована література

Основна

1. Верба Г. Г. Підручник з перекладознавства (іспанська та українська мови). Вінниця: Нова книга, 2013.
2. Гетьман З. О, Орлова І. С. Теорія і практика перекладу з іспанської мови на українську. К.: 2010. 223с.
3. Зорівчак Р. П. Реалізація і переклад. Львів, 1989. 223 с.
4. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу. К.: 2003. 280 с.
5. Корунець І. В. Принципи і способи перекладу українських особових і географічних назв. Мовознавство, 1993. №3.
6. De Prada M., Bovet M., Marcé P. Entorno empresarial. Entorno empresarial. Edelsa Grupo Didascalia, 2015. 152 p.

Додаткова

1. Гетьман З.О, Орлова І.С. Інтерпретація та переклад іспанських спеціальних текстів. К.: Слово, 2008, - 270 с.
2. Ребрій О.В. Основи перекладацького скоропису. Вінниця, Нова книга, 2006. 148 с.

15. Електронні інформаційні джерела

http://lib.onu.edu.ua/-
https://www.indeed.es
https://www.es.wsksversity.org
https://psicologiaymente.com/organizaciones/comunicacion-empresarial
https://tragoratraducciones.com/traduccion-para-empresas/
https://www.fundeu.es
https://sum.in.ua
https://dle.rae.es